

מדינת ישראל
משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, ז' באב תשל"ו
3 באוגוסט 1976

אל: שר המשפטים

אדוני השר,

הנדון: נסיון ההתנחלות ביום 2.8.76

1. ביום שני, ה-2.8.76 בשעה 7.45 בערב התקשר עמי אל"מ דב שפי. הוא מסר לי כי קבוצת יהודים - גברים, נשים וילדים (להלן - המתנחלים) - ניסו להתנחל ליד יריחו, אך נעצרו על ידי כוחות הבטחון בדרכם ליעדם. הם גילו התנגדות פסיבית, והועלו על ידי כוחות הבטחון למכוניות, אשר פינו אותם מהאזור. לדעתו יש בהתנהגות האמורה משום עבירה, והוא שאל לדעתי באשר לאופן הטיפול במתנחלים עם הגיעם לתחנת המשטרה. במיוחד הוא בקש אה אישורי לכך כי המשטרה תרשום את שמות המתנחלים ותשחרר אותם מיד לבתיהם. מסרתי לשפי כי ברצוני לברר פרטי העניין, וכי אתקשר עמו תוך זמן קצר.

2. בסביבות השעה שמונה התקשרתי עמן, ומסרתי לך העובדות האמורות. ציינתי כי עד כמה שקיים חשד כי המתנחלים עברו עבירה יש לנהוג כלפיהם כמו כלפי כל חשוד אחר, כדי שרשויות התביעה יימצאו במצב שיוכלו לשקול אם יש מקום, בנסיבות המקרה, להעמדת החשודים לדין. הסכמת לדעתי.

3. ניטיתי להתקשר עם ניצב קדמי לשם בירור העובדות והנחיית המשטרה, אך לא עלה בידי להשיגו. בסביבות השעה 8.15 התקשר עמי שנית אל"מ דב שפי ודיווח לי כי נמסר לו כי באי המכונית הראשונה כבר שוחררו מתחנת המשטרה, וזאת לאחר שהמשטרה רשמה את שמם וכתובתם. הוא ביקש את אישורי לנהוג בדרך האמורה גם לגבי המתנחלים האחרים. מסרתי לו כי לאור החשד כי המתנחלים ביצעו עבירה יש לנהוג בהם כמו בכל חשוד אחר. ציינתי כי רשויות התביעה חייבות להמצא במצב שיהיה בידיהם כל תומר הראיות הדרוש כדי שיוכלו לשקול אם יש מקום, בנסיבות העניין, לנקוט בהליכים פליליים.

מדינת ישראל
משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

- 2 -

לשאלתו אם פירוש הדבר כי יתכן שגביית העדות עשויה להמשך גם במשך הלילה, השיבותי כי אם על פי הנוהל הרגיל זהו ההליך, אין כל סיבה לסטות ממנו במקרה שלפנינו. אל"מ שפי מסר לי כי מפקד המשטרה במקום, תת-ניצב גלעד מבקש לקבל, בענין זה, הוראות הממונים עליו, וזאת לאור רגישותו של הנושא. בקשתי מאל"מ שפי להעביר את הנחייתי למפקד המשטרה, והבטחתי לו מצדי כי אתקשר עם שר המשטרה או המפכ"ל. דיווחתי לך על כך, ואף אתה היית סבור כי יש להתקשר עם הממונים על מפקד המשטרה המקומי כדי לוודא ביצוע הנחייתי.

4. ניטיתי ליצור מיד קשר עם שר המשטרה והמפכ"ל. נמסר לי כי שר המשטרה יהיה רק בעוד כשעה, ואילו המפכ"ל מצוי בחו"ל. לא עלה בידי ליצור קשר עם הניצבים תבורי ודקל. בשעה 9.30 לערך התקשר עמי ניצב קדמי. מסרתי לו הנחייתי, והוא הבטיח להתקשר מיד עם תת-ניצב גלעד לשם תרגום הנחייתי לשפת הביצוע. לאחר מספר דקות התקשר גם שר המשטרה. מסרתי לו דעתי וכי שוחחתי על כך עם קדמי. השר הלל אמר לי כי המשטרה פועלת בענין זה על פי הנחיית שר הבטחון או הנחייתי, וכי הנחייתי חקויים.

5. בשעה 10.15 לערך התקשרתי עם ניצב קדמי כדי לוודא ביצוע הנחייתי. קדמי מסר לי הפרטים הבאים שהצליח ללמוד מתת-ניצב גלעד:

(א) על פי הסדר שנעשה כנראה ביום ראשון בין תאום הפעולה בשטחים לבין המשטרה נקבע כי המכוניות עם המתנחלים יובאו לחנת מטרה בישראל כשהם מלווים על-ידי אנשי צבא, אשר ימסרו עדות על נסיבות המקרה. המתנחלים יתבקשו למסור את שמותיהם וכחובתם וישוחררו לבתיהם;

(ב) במכונית שהגיעה, אכן היה חייל, אך לא היה לו כל מידע על נסיבות המקרה. לא נגבתה ממנו כל עדות. המתנחלים - ששה גברים, נשים וילדים - שוחררו לאחר שמסרו שמותיהם וכחובתם;

(ג) לא הגיעו למשטרה מכוניות נוספות, ואין קדמי יודע מה עלה בגורלן.

6. נראה לי כי לאור האירועים המתוארים לעיל מן הדין:

(א) לבדוק ולבחון את ההסדר שהושג כנראה ביום א' בין תאום הפעולה בשטחים לבין המשטרה - לאור העקרונות והנהלים המקובלים על חקירת המשטרה במקרה של חשד לביצוע עבירה;

מדינת ישראל
משרד המשפטים

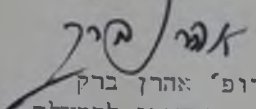
היועץ המשפטי לממשלה

- 3 -

(כ) לבדוק מה אירע למתנחלים שנאספו במכוניות (מחוץ למכונית הראשונה) ומדוע הם לא הובאו לחנת המשטרה?

ו בדיקה זו צריכה להעשות כדי לבחון האחריות לתקלות שאירעו, אם ארעו, וכן כדי ללמוד לקחים לגבי טיפול במקרים כגון אלה בעתיד.

ב ברנב, ה

פרופ' אהרן ברק
היועץ המשפטי לממשלה